

การศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะนักวิชาชีพบัญชียุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในโรงงานอุตสาหกรรม
จังหวัดปทุมธานี

A study of the factors of professional accountants' competencies in the asean economic
community era at industrial factories in pathum thani province

พิชชาพร ธรรมรัตน์¹ สุวิมล ตีรกันันท์² กมลทิพย์ ศรีหาเศษ³

Pidchaporn Thammart¹ Suwimon Tirakanant² Kamontip Srihaset³

¹ นิสิตปริญญาโท สาขาการประเมินและการวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Student (M.Ed.) Education Evaluation and Research Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

Corresponding author, Email: pidchaporn.th@gmail.com

² รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการประเมินและการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Lecturer, Ph.D. Associate Professor, Department of Education Evaluation and Research,

Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Email: suwtir@gmail.com

³ อาจารย์ ดร. ภาควิชาการประเมินและวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Lecturer, Ph.D., Department of Education Evaluation and Research, Faculty of Education,

Ramkhamhaeng University, Email: ksrihaset@gmail.com

Received: January 19, 2020; Revised: February 6, 2021; Accepted: February 16, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชียุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในมุมมองของนักวิชาชีพบัญชีในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ นักวิชาชีพบัญชี ในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี ทำการสุ่มแบบช่วงชั้น โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างนักวิชาชีพบัญชียุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี จำนวน 524 คน วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ด้วยการสกัดองค์ประกอบเทคนิค Principal Component Analysis และใช้การหมุนแกนแบบ Varimax

ผลการศึกษาองค์ประกอบเชิงสำรวจ พบว่า สมรรถนะนักวิชาชีพบัญชีในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี มีองค์ประกอบ 17 องค์ประกอบ คือ 1) ความสามารถจัดทำ นำเสนอและรายงานงบการเงิน 2) ความสามารถคิด วิเคราะห์ ข้อมูลในงบการเงิน 3) จรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชี 4) ความสามารถปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น 5) ความสามารถในการปิดบัญชี 6) ความชำนาญทางตัวเลข 7) ความสามารถทำงานเป็นทีม 8) ความสามารถประเมินความเสี่ยงทางการเงิน 9) ความสามารถที่จะเข้าใจในข้อมูลที่ได้รับ 10) ความสามารถใช้โปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป 11) ความสามารถใช้โปรแกรมพื้นฐาน 12) ความสามารถใช้เทคโนโลยีสื่อสาร 13) ความสามารถในการตรวจสอบและซักถาม 14) ความสามารถระบุปัญหา และนำเสนอข้อบกพร่อง 15) ความสุภาพ อ่อนโยน 16) ความสามารถค้นหาคำตอบที่ถูกต้อง และ 17) ความสามารถในการพัฒนาความรู้วิชาชีพบัญชี องค์ประกอบทั้งหมดอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 82.796

คำสำคัญ: สมรรถนะ นักวิชาชีพบัญชี

Abstract

In this thesis, the researcher examines the factors of the accounting profession competencies in the ASEAN Economic Community (AEC) era from the perspective of professional accountants at industrial factories in Pathum Thani province. The research population consisted of professional accountants at industrial factories in Pathum Thani province. The techniques of stratified random sampling were employed. A questionnaire was used as a research instrument to collect data from the sample population of 524 professional accountants in the AEC era at industrial factories in Pathum Thani province. The technique of principal component analysis with the varimax orthogonal rotation method was used.

Findings of the study of exploratory factor analysis found that there were seventeen competencies of the professional accountants at industrial factories in Pathum Thani province. These were (1) the ability to make, present, and report financial statements; (2) the ability to think and analyze financial statements; (3) the adherence to accounting profession ethics; (4) the ability to have interactions with others; (5) the ability to close an account; (6) the ability to be proficient in numeracy; (7) the ability to work in a team; (8) the ability to evaluate financial risks; (9) the ability to understand obtained information; (10) the ability to use accounting software; (11) the ability to use a basic program; (12) the ability to use communication technology; (13) the ability to inspect and question; (14) the ability to identify problems and submit taxes; (15) the ability to be polite; (16) the ability to find correct answers; and (17) the ability to improve accounting professional knowledge. All of these factors could explain the variance at 82.796 percent.

Keywords: Competencies, Professional Accountants

บทนำ

การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทำให้ทุกภาคส่วนธุรกิจ รวมทั้งภาคส่วนโรงงานอุตสาหกรรมมีความต้องการนักบัญชี ที่มีสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี ที่มีความสามารถหลากหลายด้านและมีความครอบคลุมในการปฏิบัติงานการบัญชีมากยิ่งขึ้น (ศิลาเพชร ศรีจันทะพร, 2557) ซึ่งปัจจุบันผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม ที่มีศักยภาพในการแข่งขันได้นั้น ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถของบุคลากรภายในองค์กร

โดยเฉพาะบุคลากรทางบัญชี ที่เป็นแกนหลักของการเชื่อมต่อให้กับภารกิจของส่วนต่าง ๆ ภายในองค์กร ทั้งยังเป็นผู้รวบรวม และจัดทำข้อมูลทางบัญชี เพื่อให้ผู้บริหารใช้ดำเนินงานกิจการและการวางแผน ให้สำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรที่ได้กำหนดไว้ (นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ, 2548) ดังนั้น นักวิชาชีพบัญชีจึงเป็นส่วนหนึ่ง ที่สนับสนุนให้กิจกรรมของธุรกิจดำเนินไปด้วยความราบรื่น และมีประสิทธิภาพ (ธนัชฐา ชิวพัฒน์พันธุ์, 2558)

ขณะที่ประสิทธิภาพการทำงานวิชาชีพบัญชียิ่งขึ้น มีความสัมพันธ์กันอย่างสูงกับสมรรถนะในด้านต่าง ๆ ของนักวิชาชีพบัญชี (บุญรวย นะเป่า, 2556) ซึ่งสมรรถนะเป็นเรื่องของพฤติกรรมที่แสดงว่าบุคคลผู้นั้นทำงาน ที่ได้รับมอบหมายอย่างไร (ศิริรัตน์ พิธิยธนาถ และ จุฑาทพ หัสติน ณ อยุธยา, 2553) ซึ่งนักวิชาชีพบัญชี ที่มุ่งหวังจะเติบโตเป็นผู้บริหารฝ่ายบัญชีและการเงินนั้น จะต้องมีความรู้ความสามารถในหลาย ๆ ด้าน และมีการปรับบทบาทของตนเอง ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ทุกขณะ (สุวรรณ หวังเจริญเดช, 2547)

สำหรับจังหวัดปทุมธานี มีการเปลี่ยนแปลงการผลิตจากภาคเกษตรกรรม เป็นการผลิตในภาคอุตสาหกรรม ทำให้โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดปทุมธานี ขึ้นอยู่กับภาคอุตสาหกรรมเป็นสำคัญ (สำนักงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี, 2559) เพื่อช่วยเสริมสร้างขีดความสามารถ ในการแข่งขันระดับชาติ และระดับนานาชาติของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดปทุมธานี

ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การได้มาซึ่งองค์ประกอบสมรรถนะนักวิชาชีพบัญชี ยุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในโรงงานอุตสาหกรรม จึงเป็นสารสนเทศสำคัญในการนำไปใช้กำหนดแนวทางในการพัฒนาความสามารถของนักวิชาชีพบัญชี ในโรงงานอุตสาหกรรมให้มีความสามารถหลากหลายด้าน และมีความครอบคลุมในการปฏิบัติงานการบัญชีมากยิ่งขึ้น ตลอดจนการกำหนดแนวทางพัฒนาความสามารถของนักวิชาชีพบัญชีให้สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมขององค์กร และยุทธศาสตร์ขององค์กร อันจะนำมาซึ่งความก้าวหน้าและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของโรงงาน อุตสาหกรรม อีกทั้งองค์ประกอบสมรรถนะนักวิชาชีพบัญชีที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ยังสามารถใช้เป็นกรอบมาตรฐานการแสดงผล การดีเยี่ยมในการปฏิบัติงานของนักวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทเป็นอย่างมาก ของโรงงานอุตสาหกรรม ในการเป็นผู้จัดทำรายงานทางการเงิน ที่มีประสิทธิภาพ สร้างความน่าเชื่อถือต่อผู้ถือหุ้น อันเป็นการ สนับสนุนการเติบโตที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชียุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในมุมมองของนักวิชาชีพบัญชี ในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักวิชาชีพบัญชี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 2,476 คน (กรมพัฒนาธุรกิจ การค้า จังหวัดปทุมธานี, 2560)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักวิชาชีพบัญชี จังหวัดปทุมธานี ซึ่งการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยใช้ตารางการสุ่มของ Yamane (1973 อ้างถึงใน สุวิมล ติรภานันท์, 2555) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้ตัวอย่างจำนวน 345 คน เนื่องจาก การวิจัยนี้เป็นการศึกษาองค์ประกอบซึ่งตามหลักการวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) จำเป็นต้องใช้กลุ่มตัวอย่าง ตั้งแต่ 10 เท่าของจำนวนข้อคำถามขึ้นไป (Hair et al., 2010) ในการวิจัยครั้งนี้มีข้อคำถาม 68 ข้อ ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 680 คน โดยทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธี Stratified random sampling แบ่งตาม ขนาดของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดปทุมธานี

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ องค์ประกอบของสมรรถนะนักวิชาชีพบัญชียุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในโรงงาน อุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาตามกรอบแนวคิดของวิชาชีพบัญชีจากมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพบัญชีระหว่างประเทศ (International Education Standard for Professional Accounts: IES) ประกาศฉบับสมบูรณ์ พ.ศ. 2557 จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ IES 2 เรื่องเนื้อหาหลักสูตรการศึกษาระดับวิชาชีพ IES 3 เรื่องทักษะวิชาชีพ และ IES 4 เรื่องค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติ ทางวิชาชีพ ร่วมกับข้อตกลงยอมรับร่วมเรื่องคุณสมบัติของนักวิชาชีพบัญชีของอาเซียน (ASEAN Mutual Recognition Arrangement Framework on Accountancy Service : MRAs) และพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2547 ประเทศไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

นักวิชาชีพบัญชี หมายถึง ผู้มีหน้าที่ในการเก็บรวบรวม บันทึก จำแนก และทำสรุปข้อมูลเกี่ยวกับการเงินประจำวัน รวมถึงผู้ประกอบการวิชาชีพในด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษี อากร ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี และบริการเกี่ยวกับการบัญชีอื่น ๆ ที่ประกาศในกฎกระทรวง

องค์ประกอบสมรรถนะนักวิชาชีพบัญชียุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานของนักวิชาชีพบัญชี ในด้านต่อไปนี้ ความสามารถที่จะกำหนด ได้มา จัด และเข้าใจสารสนเทศ ความสามารถที่จะสอบถาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์ ความสามารถที่จะระบุและแก้ปัญหา ความชำนาญทางตัวเลข ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความสามารถในการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง ความสามารถในการรายงาน ความสามารถในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

โรงงานอุตสาหกรรม หมายถึง สถานประกอบการที่จดทะเบียนจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมกับสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปทุมธานี ซึ่งไม่รวมถึงโรงงานที่แจ้งยกเลิกประกอบกิจการแล้ว ตามกรอบการปรับปรุงข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรม

จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี หมายถึง การไม่ปรับปรุง การไม่เปลี่ยนแปลงรายการบันทึกบัญชีต่าง ๆ โดยไม่มีหลักฐานและเอกสารประกอบการลงบันทึกบัญชีหรือไม่ตรงกับงวดบัญชีที่เกิดขึ้นจริง การไม่ละทิ้งงานในหน้าที่รับผิดชอบของตนเองที่ไม่มีเหตุผลสมควร

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของสมรรถนะการทำงาน และองค์ประกอบสมรรถนะนักวิชาชีพบัญชียุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่ง McClelland (1973 อ้างถึงใน สุกัญญา รัชมีธรรมโชติ, 2551) ได้กล่าวว่า สมรรถนะ (Competency) คือ คุณลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายในตัวบุคคล ซึ่งตัวหลักดันให้บุคคลสามารถสร้างผลการปฏิบัติงานในงานที่ตนรับผิดชอบให้สูงกว่าเกณฑ์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ เช่นเดียวกับ Boyatzis (1982) ที่กล่าวว่า สมรรถนะ คือ คุณลักษณะพื้นฐานของบุคคล ได้แก่ แรงจูงใจ (Motive) อุปนิสัย (Trait) ทักษะ (Skill) จินตภาพส่วนตัว (Self-Image) บทบาททางสังคม (Social Role) และองค์ความรู้ (Body of Knowledge) ที่บุคคลจำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้ผลงานสูงกว่าหรือเหนือกว่าเกณฑ์เป้าหมายที่กำหนดไว้ ส่วน Hoge et al. (2005) ได้ใช้อักษรย่อ KSAP ในการแสดงถึงองค์ประกอบของสมรรถนะ คือ ความรู้ (Knowledge: K) ทักษะ (Skills: S) ความสามารถ (Abilities: A) และบุคลิกลักษณะของบุคคลแต่ละคน (Person Characteristics: P) ซึ่งเป็นองค์ประกอบของสมรรถนะที่มีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อผลสัมฤทธิ์ของการทำงาน กล่าวสรุปได้ว่าองค์ประกอบของสมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะความสามารถในการปฏิบัติงาน โดยการใช้ทักษะ ความรู้ ค่านิยม จริยธรรมหรือจรรยาบรรณ ทศนคติต่อวิชาชีพ และบุคลิกภาพในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขณะที่องค์ประกอบสมรรถนะนักวิชาชีพบัญชียุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบบัญชี (International Education Standards for Professional Accountants: IES) สหพันธ์นักบัญชีสากล (International Federation of Accountancy: IFAC) และพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาบัญชี พ.ศ. 2553 (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2559) ได้กำหนดองค์ประกอบสมรรถนะขั้นพื้นฐานของวิชาชีพบัญชี ที่สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันไว้โดยสรุป 3 ด้าน ดังนี้คือ สมรรถนะวิชาชีพบัญชีขั้นพื้นฐานด้านที่ 1 องค์ความรู้วิชาชีพบัญชี ซึ่งครอบคลุม 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 การบัญชี การเงิน และความรู้ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย การรายงานทางการเงิน การควบคุมทางการบริหาร ภาษีอากร และการตรวจสอบบัญชี ส่วนที่ 2 ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ พฤติกรรมองค์กร การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ และการจัดการ ส่วนที่ 3 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งระบบสารสนเทศการบัญชีนั้น มีหน้าที่ในการเก็บรวบรวม บันทึก จัดเก็บรายงานทางการเงิน และเหตุการณ์ต่าง ๆ ขององค์กร เพื่อใช้เป็นหลักฐานของสิ่งที่เกิดขึ้นและนำเสนอสารสนเทศ ประกอบด้วย การใช้ การควบคุม และการประเมินระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อการตัดสินใจแก่ผู้บริหาร

สมรรถนะวิชาชีพบัญชีขั้นพื้นฐานด้านที่ 2 ด้านทักษะวิชาชีพบัญชี มี 5 ทักษะ ได้แก่ ทักษะที่ 1 ทักษะด้านปัญญา ประกอบด้วย ความสามารถในการกำหนด การได้มา การจัด และการมีความเข้าใจข้อมูลเอกสารต่าง ๆ ที่ได้มาจากบุคคล สิ่งตีพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ความสามารถในการสอบถาม การคิดเชิงเหตุผล และวิเคราะห์ ความสามารถที่จะระบุและ

แก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน ทักษะที่ 2 ทักษะด้านวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ประกอบด้วย ความชำนาญด้านคณิตศาสตร์ และสถิติ การวิเคราะห์ การประเมินความเสี่ยง และการรายงาน ทักษะที่ 3 ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ประกอบด้วย ความสามารถในการแรงงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา การปรับใช้ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพ บัญชีให้เข้ากับการตัดสินใจ ทักษะที่ 4 ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสาร ประกอบด้วย ความสามารถในการทำงานเป็นทีม การเจรจาเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ในสถานการณ์ทางวิชาชีพบัญชี การพูดคุย การฟัง การอ่าน การนำเสนอ และการรายงาน อีกทั้งความสามารถในการปกป้องมุมมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ และทักษะที่ 5 ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ประกอบด้วย การวางแผน การจัดการโครงการ การตัดสินใจ การจัดการบุคลากร และทรัพยากรขององค์กร และสมรรถนะวิชาชีพบัญชี ขั้นพื้นฐานด้านที่ 3 ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย ความซื่อสัตย์ ความระมัดระวังรอบคอบ ความโปร่งใส ความเป็นกลาง ความมีอิสระ ความเที่ยงตรง การรักษาความลับขององค์กร

นอกจากนี้ กุสุมา คำพิทักษ์ และคณะ (2556) ได้สำรวจสมรรถนะทางบัญชีที่องค์กรธุรกิจต้องการ มีองค์ประกอบทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านที่ 1 การวางแผนและการควบคุมการเงิน ด้านที่ 2 การตรวจสอบภายใน ด้านที่ 3 การจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางบัญชี เพื่อใช้ในการตัดสินใจ และด้านที่ 4 จริยธรรมของนักบัญชี ส่วนวิภาพร ทิมบำรุง (2558) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีที่คาดหวังของผู้บริหารในสายงานบัญชีและการเงิน ในบริษัทมหาชน ประกอบด้วย ความรู้การบัญชีและการเงิน ความรู้ทั่วไป ความรู้เบื้องต้นด้านเทคโนโลยีสารสนเทศการบัญชี ความรู้ด้านการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศการบัญชี ทักษะทางปัญญา ทักษะวิชาการเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่ ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลเบื้องต้น ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ได้แก่ การนำเสนอ การทำงานเป็นทีม ทักษะการจัดการ จรรยาบรรณและทัศนคติทางวิชาชีพบัญชี

ขณะที่ ธนิษฐา ชิวพัฒน์พันธุ์ (2558) ได้แบ่งองค์ประกอบของสมรรถนะของพนักงานบัญชี ในโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี ตามทัศนะของหัวหน้างานบัญชี ประกอบด้วย จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี มนุษยสัมพันธ์ ทัศนคติ และบุคลิกภาพ การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับงานด้านการบัญชี การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการบันทึกรายการทางบัญชี ความแม่นยำของการคำนวณในการบัญชีอุตสาหกรรม และการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร ที่ใช้ประกอบการบันทึกบัญชี หลักการบัญชีทั่วไป กฎหมายภาษีอากร และการบัญชีอุตสาหกรรม ส่วน กาญจนา มงคลนิพัทธ์ และ นิตยา มณีนาถ (2559) ได้กล่าวถึง คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ สำหรับอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ในประเทศไทย ประกอบด้วย ด้านความรู้การบัญชี ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี ด้านการปฏิสัมพันธ์ และด้านคุณค่า ทัศนคติและจรรยาบรรณวิชาชีพ

เช่นเดียวกับ Slocum et al. (2008) ที่ได้ศึกษาเรื่อง Competency Base Management ได้ระบุว่า สมรรถนะด้านการจัดการ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในตำแหน่งการทำงานที่หลากหลายและครอบคลุมตำแหน่งงานขององค์กร ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ ด้านที่ 1 การสื่อสาร ประกอบด้วย ความสามารถในการส่งผ่าน และแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างตนเองกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านที่ 2 ด้านการวางแผนและการบริหารงาน ประกอบด้วย ความสามารถในการตัดสินใจในงานที่จำเป็นต้องทำให้สำเร็จ มีวิธีการตัดสินใจอย่างไร มีการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่และควบคุมกระบวนการ เพื่อให้แน่ใจว่าสำเร็จลุล่วง ด้านที่ 3 การทำงานเป็นทีม ประกอบด้วย การทำงานให้สำเร็จลุล่วงจากการทำงานกับกลุ่มคนเล็ก ๆ ผู้ซึ่งมีความรับผิดชอบต่องาน และความจำเป็นในการทำงานร่วมกัน ด้านที่ 4 การดำเนินกลยุทธ์ ประกอบด้วย การเข้าใจถึงพันธกิจและค่านิยมทั้งหมดขององค์กร และทำให้แน่ใจว่าการปฏิบัติของพนักงานเหมาะสมกับพันธกิจ และค่านิยมขององค์กร ด้านที่ 5 ความสามารถในการทำงานในวัฒนธรรมที่หลากหลาย ประกอบด้วย การเข้าใจ การเห็นคุณค่าและตอบสนองต่อนโยบาย วัฒนธรรม สภาพเศรษฐกิจระหว่างประเทศ และด้านที่ 6 การจัดการตนเอง ประกอบด้วย การพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ และความรับผิดชอบต่อนานาชาติ

การศึกษาสมรรถนะนักวิชาชีพบัญชี ผู้วิจัยสังเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะนักวิชาชีพบัญชีที่ควรนำมาศึกษามี 4 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ความรู้การวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย (1) ความรู้การบัญชีและการเงิน (2) ความรู้ทางกฎหมาย (3) ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ (4) ความรู้ด้านภาษา และ (5) ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศการบัญชี ด้านที่ 2 ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย (1) ทักษะทางปัญญา (2) ทักษะเชิงวิชาการปฏิบัติและหน้าที่งาน (3) ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (4) ทักษะทางภาษา (5) ทักษะการสื่อสาร และ (6) ทักษะการจัดการองค์กรและธุรกิจ ด้านที่ 3 จรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย ความซื่อสัตย์ ความระมัดระวังและรอบคอบ ความโปร่งใส ความมีอิสระ ความเที่ยงตรง การรักษาความลับขององค์กร และด้านที่ 4 บุคลิกภาพทางวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย การปฏิบัติงานตามกฎระเบียบข้อบังคับ การไม่ละทิ้งงาน และการจัดแรงงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา

วิธีดำเนินการวิจัย

องค์ประกอบ (Factor Analysis) ภายใต้วัดของขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์องค์ประกอบ ขั้นต่ำต้องมีกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 5 เท่าของตัวแปรที่จะใช้วิเคราะห์ และขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้มากขึ้นจะมีอัตราส่วน 10 : 1 แต่จากการวิจัยขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นที่ยอมรับได้มากที่สุด มีอัตราส่วน 20 : 1 (Hair et al., 2010)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลจำนวน 680 คน โดยใช้อัตราส่วนระหว่างกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรเท่ากับ 10 : 1 แต่ในการเก็บข้อมูลจริงต้องได้รับความร่วมมือจากโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี พบว่าการเก็บข้อมูลนักวิชาชีพบัญชีในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี ได้จำนวน 524 คน คิดเป็น 7.7 เท่าของตัวแปรที่ใช้วิเคราะห์ ซึ่งยังคงอยู่ในช่วงที่ Hair และคณะ กำหนดไว้ข้างต้น คือ ขั้นต่ำต้องมีกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 5 เท่าของตัวแปรที่จะใช้วิเคราะห์ ซึ่งคำนวณหาความคลาดเคลื่อนใหม่ได้ร้อยละ 3.9 จากสูตร Yamane (1973 อ้างถึงใน สุวิมล ติรกันันท์, 2555)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล เป็นคำถามที่ต้องการให้ผู้ตอบแบบสอบถาม เลือกตอบเพียงข้อเดียวที่ตรงกับข้อมูลของตนเอง และข้อมูลส่วนองค์กร ได้แก่ ลักษณะองค์กรและประเภทของอุตสาหกรรม โดยออกแบบคำถามในลักษณะของการเลือกตอบเพียงข้อเดียวเท่านั้นที่ตรงกับข้อมูลขององค์กร

ส่วนที่ 2 สมรรถนะนักวิชาชีพบัญชียุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของกลุ่มนักวิชาชีพบัญชีที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ จำนวน 68 ข้อ โดยกำหนดการให้คะแนน จำนวน ดังนี้ ไม่เคย เท่ากับ 0 บางครั้ง เท่ากับ 1 ทุกครั้ง เท่ากับ 2

สำหรับเกณฑ์ในการปฏิบัติ

ไม่เคย หมายถึง ในการปฏิบัติงานนักวิชาชีพบัญชีของท่านทั้งหมด ไม่เคยมีสถานการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้น

บางครั้ง หมายถึง ในการปฏิบัติงานนักวิชาชีพบัญชีของท่านทั้งหมด มีสถานการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นไม่เกินร้อยละ 50

ทุกครั้ง หมายถึง ในการปฏิบัติงานนักวิชาชีพบัญชีของท่านทั้งหมด มีสถานการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นร้อยละ 80 ขึ้นไป

การตรวจสอบความตรง (Validity) เป็นการวัดความแม่นยำของแบบสอบถาม โดยใช้การวัดความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยส่งให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน กำหนดค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ไม่ต่ำกว่า 0.5 (Rovinelli and Hambleton, 1984 อ้างถึงใน เยาวดี รามชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2556) ซึ่งค่าดัชนีสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามที่ได้จากงานวิจัยฉบับนี้มีค่าระหว่าง 0.67 ถึง 1.00

นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักวิชาชีพบัญชีที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด

การตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) โดยกำหนดค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงที่เหมาะสมของงานวิจัยพื้นฐานของเครื่องมือวิจัยที่ระดับ 0.80 จึงถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วกัน (Nunnally, 1978 อ้างถึงในสุวิมล ติรกันันท์,

2551) พบว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงของค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient- α) ของครอนบาค (Cronbach) เท่ากับ 0.96 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) เพื่อระบุจำนวนองค์ประกอบสมรรถนะวิชาชีพบัญชียุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี โดยใช้ข้อมูลการตอบแบบสอบถามมาสังกัดองค์ประกอบ ดังนี้

การทดสอบความเหมาะสมของเมตริกซ์สหสัมพันธ์ ได้แก่

1. Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy: KMO กำหนดค่าไม่ต่ำกว่า .50 (Hair et al., 2010) แสดงว่า ข้อมูลจากตัวแปรมีความเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ

2. Bartlett's Test of sphericity ผลการทดสอบด้วย Bartlett's Test พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .000 แสดงว่า ข้อมูลจากตัวแปรชุดนี้เหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ

3. การสกัดองค์ประกอบแบบ (Factor Extraction) โดยพิจารณาองค์ประกอบที่มี Eigen Value มากกว่า 1 ขึ้นไปว่ามีจำนวนเท่าไร จำนวนนั้นถือเป็นองค์ประกอบที่สกัดได้

ทั้งนี้ผลรวมของค่าร้อยละความแปรปรวนขององค์ประกอบที่มี Eigen Value มากกว่า 1 ขึ้นไป (Kaiser, 1960 อ้างถึงในสุวิมล ติरणานท์, 2555) และต้องมีย่านค่ามากกว่าร้อยละ 60 (สุวิมล ติरणานท์, 2555) ในกรณีที่น่าหนักองค์ประกอบในองค์ประกอบต่าง ๆ ในปัจจัยหนึ่ง ๆ มีค่าแตกต่างกันไม่ชัดเจน ทำให้ไม่สามารถจัดตัวแปรได้ว่าควรอยู่ในองค์ประกอบใด ต้องทำการหมุนแกนขององค์ประกอบต่อไป การหมุนแกนขององค์ประกอบ (Factor Rotation) ใช้วิธีการหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) โดยเลือกใช้การหมุนแกนแบบ Varimax ทั้งนี้ในเกณฑ์พิจารณาว่าตัวแปรใดบ้างควรอยู่ในองค์ประกอบเดียวกัน จะพิจารณาจากค่าน้ำหนักขององค์ประกอบ (Factor Loading) ของตัวแปรต่าง ๆ ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไป (Hair et al., 2006 อ้างถึงในสุวิมล ติरणานท์, 2555) การตั้งชื่อองค์ประกอบ โดยการตั้งชื่อใหม่ให้มีความหมายหรือเนื้อหาครอบคลุมทุกตัวแปรที่อยู่ในองค์ประกอบเดียวกัน การพิจารณาความมั่นใจในองค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์จากงานวิจัยของ Mundfrom et al. (2009) ได้แนะนำให้ใช้อัตราส่วนระหว่างจำนวนตัวแปรกับจำนวนองค์ประกอบที่ได้ต้องมีอัตราส่วนเกิน 6.00 ค่าที่วิเคราะห์ได้จึงจะเริ่มคงที่

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะนักวิชาชีพบัญชียุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี โดยพิจารณาค่าไอเกนมากกว่า 1 ขึ้นไป ได้จำนวน 17 องค์ประกอบ ประกอบด้วย ความสามารถจัดทำ นำเสนอและรายงานงบการเงิน (ค่าไอเกน = 14.647) ความสามารถคิด วิเคราะห์ข้อมูลในงบการเงิน (ค่าไอเกน = 7.473) จรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชี (ค่าไอเกน = 5.264) ความสามารถปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (ค่าไอเกน = 4.430) ความสามารถในการปิดบัญชี (ค่าไอเกน = 4.014) ความชำนาญทางตัวเลข (ค่าไอเกน = 3.031) ความสามารถทำงานเป็นทีม (ค่าไอเกน = 2.506) ความสามารถประเมินความเสี่ยงทางการเงิน (ค่าไอเกน = 2.154) ความสามารถที่จะเข้าใจในข้อมูลที่ได้รับ (ค่าไอเกน = 1.997) ความสามารถใช้โปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป (ค่าไอเกน = 1.782) ความสามารถในการใช้โปรแกรมพื้นฐาน (ค่าไอเกน = 1.546) ความสามารถใช้เทคโนโลยีสื่อสาร (ค่าไอเกน = 1.423) ความสามารถในการตรวจสอบและซักถาม (ค่าไอเกน = 1.360) ความสามารถระบุปัญหา และนำเสนอ (ค่าไอเกน = 1.254) ความสุภาพอ่อนโยน (ค่าไอเกน = 1.203) ความสามารถค้นหาคำตอบที่ถูกต้อง (ค่าไอเกน = 1.133) และความสามารถในการพัฒนาความรู้วิชาชีพบัญชี (ค่าไอเกน = 1.084) ซึ่งมีค่าไอเกนระหว่าง 1.084 ถึง 14.647 ทั้ง 17 องค์ประกอบ สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 82.79

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะนักวิชาชีพบัญชียุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี ได้จำนวน 17 องค์ประกอบ ได้แก่ การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะนักวิชาชีพบัญชียุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี โดยพิจารณาค่าไอเกินมากกว่า 1 ขึ้นไป ได้จำนวน 17 องค์ประกอบ ประกอบด้วย ความสามารถจัดทำ นำเสนอและรายงานงบการเงิน ความสามารถคิด วิเคราะห์ข้อมูลในงบการเงิน จรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชี ความสามารถปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ความสามารถในการปิดบัญชี ความชำนาญทางตัวเลข ความสามารถทำงานเป็นทีม ความสามารถประเมินความเสี่ยงทางการเงิน ความสามารถใช้โปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป ความสามารถในการใช้โปรแกรมพื้นฐาน ความสามารถใช้เทคโนโลยีสื่อสาร ความสุภาพ อ่อนโยน ความสามารถค้นหาคำตอบที่ถูกต้อง และความสามารถในการพัฒนาความรู้วิชาชีพบัญชี

ผลการวิเคราะห์ พบว่า องค์ประกอบสมรรถนะนักวิชาชีพบัญชียุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี มีจำนวน 17 องค์ประกอบ ซึ่งพบว่ามีจำนวนองค์ประกอบสมรรถนะนักวิชาชีพบัญชียุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น ด้วยสาเหตุอันเกิดจาก การจัดกลุ่มข้อคำถามองค์ประกอบที่ (1) ความสามารถจัดทำ นำเสนอและรายงานทางการเงิน เป็นการรวมคำถามบางส่วนจากองค์ประกอบความสามารถในการรายงาน องค์ประกอบที่ (2) ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ข้อมูลในงบการเงิน เป็นการรวมคำถามบางส่วนจากองค์ประกอบความสามารถในการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงในการนำเสนอข้อมูลงบการเงิน และองค์ประกอบความชำนาญทางตัวเลข องค์ประกอบที่ (3) จรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชี เป็นการรวมข้อคำถามทั้งหมดขององค์ประกอบจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี องค์ประกอบที่ (4) ความสามารถปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เป็นการรวมข้อคำถามบางส่วนจากองค์ประกอบความสามารถในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น องค์ประกอบที่ (5) ความสามารถในการปิดบัญชี เป็นการแยกข้อคำถามบางส่วนมาจากองค์ประกอบความสามารถสอบถาม วิจัย คิดเชิงเหตุผล และวิเคราะห์

องค์ประกอบที่ (6) ความชำนาญทางตัวเลข เป็นการรวมข้อคำถามบางส่วนจากองค์ประกอบความชำนาญทางตัวเลข องค์ประกอบที่ (7) ความสามารถทำงานเป็นทีม เป็นการแยกข้อคำถามบางส่วนมาจากองค์ประกอบความสามารถในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น องค์ประกอบที่ (8) ความสามารถในการประเมินความเสี่ยงทางการเงิน เป็นการแยกคำถามบางส่วนจากองค์ประกอบความสามารถในการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงในการนำเสนอข้อมูลงบการเงิน องค์ประกอบที่ (10) องค์ประกอบที่ (11) และองค์ประกอบที่ (12) เป็นการแยกคำถามบางส่วนจากองค์ประกอบความชำนาญด้านเทคโนโลยี องค์ประกอบที่ (13) ความสามารถในการตรวจสอบและซักถาม เป็นการรวมข้อคำถามบางส่วนจากองค์ประกอบความสามารถสอบถาม วิจัยคิดเชิงเหตุผล และวิเคราะห์ กับข้อคำถามบางส่วนจากองค์ประกอบความสามารถระบุ และแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน องค์ประกอบที่ (14) ความสามารถระบุปัญหาและนำเสนอแนะ เป็นารรวมข้อคำถามบางส่วนจากองค์ประกอบความสามารถระบุและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน และองค์ประกอบความสามารถในการรายงาน องค์ประกอบที่ (15) ความสุภาพ อ่อนโยน เป็นการแยกข้อคำถามบางส่วนมาจากความสามารถในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

องค์ประกอบที่ (16) ความสามารถค้นหาคำตอบที่ถูกต้อง เป็นการรวมข้อคำถามบางส่วนมาจากองค์ประกอบความสามารถในการระบุและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน และความสามารถสอบถาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์ องค์ประกอบที่ (17) ความสามารถในการพัฒนาความรู้วิชาชีพบัญชี เป็นการแยกข้อคำถามบางส่วนมาจากองค์ประกอบความสามารถในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งไม่สอดคล้องกับ กุสุมา คำพิทักษ์ และคณะ (2556) ได้สำรวจสมรรถนะวิชาชีพบัญชีที่องค์กรธุรกิจต้องการมี 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการวางแผนและควบคุมการเงิน ด้านการตรวจสอบภายใน ด้านการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางบัญชี ด้านจริยธรรมของนักบัญชี ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาพร ทิมบำรุง (2558) ศึกษาเรื่อง องค์ประกอบสมรรถนะวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีที่คาดหวังของผู้บริหารในสายงานบัญชี และการเงินในบริษัทมหาชน พบว่า องค์ประกอบสมรรถนะวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย ความรู้ด้านการบัญชีและการเงิน ความรู้ทั่วไป ความรู้เบื้องต้นด้านเทคโนโลยีสารสนเทศการบัญชี ด้านการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศการบัญชี ทักษะด้านปัญญา ทักษะวิชาการ

เชิงปฏิบัติงานและหน้าที่ ได้แก่ การประเมินและการติดตามข้อบังคับ ทักษะวิชาการเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่ ได้แก่ ความชำนาญทางตัวเลข ไอที การตัดสินใจ ทักษะด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคลเบื้องต้น ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ได้แก่ การปรับตัว จริยธรรม ความระมัดระวัง ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ได้แก่ การทำงาน ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ได้แก่ การนำเสนอ ทักษะองค์กรและการจัดการ จรรยาบรรณ และทัศนคติวิชาชีพการบัญชี และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา มงคลนิพัทธ์ และ นิตยา มณีนาถ (2559) ศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์สำหรับอุตสาหกรรมชิ้นส่วน ยานยนต์ในประเทศไทย พบว่า ต้องมีความรู้ด้านบัญชี ด้านทักษะปัญญา ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการบัญชี ด้านการปฏิสัมพันธ์ ด้านคุณค่า ด้านทัศนคติ และด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

อีกทั้งยังไม่สอดคล้องกับ Kristne et al. (2004) ที่ได้ศึกษาสมรรถนะนักวิชาชีพบัญชี มีองค์ประกอบสมรรถนะ วิชาชีพบัญชี 10 ด้าน คือ ด้านทักษะการสื่อสาร (Communication Skills) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Skills) ด้านความรู้ทั่วไปทางธุรกิจ (General Business Knowledge) ด้านความรู้การบัญชี (Accounting Knowledge) ด้านทักษะการแก้ปัญหา (Problem-solving Skills) หรือทักษะทางปัญญา (Intellectual Skills) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) ด้านทัศนคติ (Attitudes) ด้านความเป็นมืออาชีพ (Professionalism) ด้านทักษะทางคอมพิวเตอร์ (Computer Skills) ด้านความเป็นผู้นำ (Leadership) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความแตกต่างด้านบริบท และ วัฒนธรรมของตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีความแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำไปใช้

จากการศึกษา พบว่า นักวิชาชีพบัญชียุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี มีองค์ประกอบของสมรรถนะนักวิชาชีพบัญชีที่สำคัญ 3 ด้าน คือ ด้านความสามารถจัดทำ นำเสนอ และรายงานงบการเงิน ด้านความสามารถในการประเมินความเสี่ยงทางการเงิน และด้านการระบุนายจ่าย ที่อาจเป็นได้ทั้งค่าใช้จ่าย หรือสินทรัพย์ และการนำเสนอภาษี ดังนั้น จึงควรมีการเสริมสร้างความสามารถทางวิชาชีพบัญชี ยุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในโรงงาน อุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี ด้วยการจัดฝึกอบรมและพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะนักวิชาชีพบัญชี ยุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี ควรมีการเพิ่มจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างของนักวิชาชีพบัญชี ในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี โดย การหาวิธีการที่จะได้รับความร่วมมือจากโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่ยอมให้เข้าเก็บข้อมูลได้มากกว่านี้

2. ควรศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะของนักวิชาชีพบัญชี ในแหล่งอื่น ๆ เพื่อเป็นการยืนยันองค์ประกอบของ สมรรถนะนักวิชาชีพบัญชี

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา มงคลนิพัทธ์ และ นิตยา มณีนาถ. (2559). รายงานการวิจัยเรื่อง คุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์สำหรับ อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- กุสุมา คำพิทักษ์ และคณะ. (2556). นักบัญชีที่องค์กรธุรกิจต้องการ “เก่ง+ดี”. ปทุมธานี: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า จังหวัดปทุมธานี. (2560). ข้อมูลผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้จัดทำบัญชี. ปทุมธานี: สำนักงานพัฒนาธุรกิจ การค้าจังหวัดปทุมธานี.
- ธนิษฐา ชิวพัฒน์พันธุ์. (2558). สมรรถนะของพนักงานบัญชีในโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี ตามทัศนะของ หัวหน้าบัญชี. RMUTT Global Business and Economics Review. 10 (2). (141-152).

- นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ. (2548). การสอบบัญชี. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ที.พี.เอ็น เพรส.
- บุญรวย นะเป่า. (2556). สมรรถนะตามหลักสูตรการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพในการทำงาน: กรณีศึกษา นักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรี. วารสารวิชาการบริหารธุรกิจ จ (สสอท.). 2 (2). 1-9.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2556). การวัดผลและการสร้างแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิภาพร ทิมบำรุง. (2558). สมรรถนะทางวิชาชีพของนักบัญชีที่คาดหวังของผู้บริหารในสายงานบัญชีและการเงินในบริษัทมหาชน. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ศิลปพร ศรีจันทเพร. (2557). แนวโน้มวิชาชีพบัญชีไทยต่อกลุ่มประเทศอาเซียน (AEC) และก้าวทันกับมาตรฐานรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ. เอกสารอัดสำเนา โครงการอบรมมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ศิริรัตน์ พิริธนาลัย และ จุฑาทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2553). Competency สมรรถนะ เข้าใจ ใช้เป็น เห็นผล. กรุงเทพมหานคร: ชิกเนเจอร์ โซลูชันส์.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2559). มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (ฉบับปรับปรุง Volume 2015). ค้นเมื่อ 4 มกราคม 2560, จาก <http://www.fap.or.th/มาตรฐานวิชาชีพบัญชี/มาตรฐานการศึกษาและเทคโนโลยี.html>
- สุกัญญา รัชมิธรรมโชติ. (2551). แนวทางการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ด้วย Competency base learning (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: ศิริวัฒนา อินเทอร์เน็ต.
- สุวิมล ติรกันันท์. (2551). การสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวรรณ หวังเจริญเดช. (2547). นักบัญชีในบทบาทของ ซี.เอฟ.โอ: Role of accountants as chief financial officers. Naresuan University Journal. 12 (2). 51-56.
- สำนักงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี. (2559). ข้อมูลจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมจดทะเบียนจังหวัดปทุมธานี ปี พ.ศ. 2560. สืบค้นเมื่อ 4 มีนาคม 2560, จาก <https://userdb.Div.go.th.results> 1.asp
- Boyatzis, R. (1982). The Competent Manager: A Model for Effective Performance. New York: Wiley Inter-science.
- Hair, J.F., Black, W.C., Bain, B.J., Anderson, R.E., & Tatham, R.L. (2010). Multivariate Data Analysis. Upper Saddle River. NJ: Pearson Education International.
- Hoge, M. A., Tondora, J., & Marrelli. A. (2005). The fundamental of workforce Competency: Implications for behavioural health. Administration and Policy in Mental Health. 32 (5). 509-531.
- Kristine N. Palmer, Douglas E. Ziegenfuss, Robert E. Pinsker. (2004). International knowledge, skills, and abilities of auditors/accountants: Evidence from recent competency studies. Managerial Auditing Journal. 19 (7). 889-896.
- Mundfrom, D.J., Shaw, D.G. & Ke, T.L. (2009). Minimum Sample Size Recommendations for Conducting Factor Analyses. International Journal of Testing. 5. 155-168
- Slocum, J.W., Jackson, S.E., & Hellriegel, D. (2008). Competency-based management. Mason OH: Thomson.